

♦ יום שלישי ג' אלול ♦

יח (א) לֹא יִהְיֶה לִפְנֵי הַלֹּיִם כְּלִשְׁבֹט לְוֵי חֵלֶק וְנַחֲלָה עִם־יִשְׂרָאֵל אֲשֵׁי יְהוָה וְנַחֲלָתוֹ יֹאכְלוּן:

א לא יהי לכהניא לואי כל שבטא דלוי חלק ואחסנא עם ישראל קרפניא דיי ואחסנתה ייכליון:

(ב) וְנַחֲלָה לֹא־יִהְיֶה־לוֹ בְּקָרֵב אָחִיו יְהוָה הוּא נַחֲלָתוֹ כַּאֲשֶׁר דִּבְרַ־לוֹ: ׀

ב ואחסנא לא יהי לה בגו אחוהי מתנן דיהב לה יי אנון אחסנתה כמא די מליל לה:

וקדמוני; שוב נמצא בדברי רבי קלונימוס, הכי גרסינן ב'ספרי': ונחלה לא־יִהְיֶה־לוֹ, אלו נחלת חמשה. בקרב אחיו, אלו נחלת שבועה, נחלת חמשה שבטים ונחלת שבועה שבטים, ומתוך שמשה ויהושע לא חלקו נחלה אלא לחמשה שבטים בלבד, שכן משה הנחיל לראובן וגד וחצי שבט מנשה, ויהושע הנחיל ליהודה ואפרים ולחצי שבט מנשה, ושבועה האחרים נטלו מאליהן אחרי מות יהושע; מתוך כך הזכיר חמשה לבד ושבועה לבד. כַּאֲשֶׁר דִּבְרַ־לוֹ • (במדבר יח) "בְּאַרְצָם לֹא תִנְחַל וְגו', אָנִי חֵלְקָךְ".

כ"י ו'א' < כְּלִשְׁבֹט לְוֵי • בין תמימין בין בעלי מומין. חלק • בבזה. ונחלה • בארץ. אשי ה' • קדשי המקדש (ספרים אחרים: קדשי הקדשים) • ונחלתו • אלו קדשי הגבול: תרומות ומעשרות, אבל נחלה גמורה "לא יִהְיֶה לוֹ בְּקָרֵב אָחִיו". ו'א' וב'ספרי' דרשו: "ונחלה לא־יִהְיֶה־לוֹ" - זו נחלת שאר. בְּקָרֵב אָחִיו • זו נחלת חמשה. ואני יודע מה היא. ונראה לי שארץ פנען שמעבר הירדן ואילוף, נקראת ארץ חמשה עממים, ושל סיחון ועוג, שני עממים: אמורי וקנעני, ונחלת שאר, לרבות קיני וקנזי וקדמוני, וכן דורש בפרשת מתנות שנגאמרו לאהרן: "על פן לא יהיה ללוי וגו'", להזהיר על קיני וקנזי

~ נקודות משיחות קורש ~ (קוטי שיחות כרך לא עמ' 163)

בעולם הזה דבר המספיק לו, כמו שזכה לפניהם ללויים, עכ"ל. ויש להעיר, שמגיע לא רק למעלת שבט לוי או למעלת הכהנים, אלא גם למעלת כהנה גדולה, שהרי התאר 'קדש קדשים' נאמר בכהן גדול וזקא, כמו שכתוב (דה"א כג, יג) ויבדל אהרן להקדישו קדש קדשים.

ה' הוא נחלתו (יח, ב) כתב הרמב"ם (סוף הלכות שמיטה ויובל): ולא שבט לוי בלבד, אלא כל איש . . . אשר נדבה רוחו אותו והבינו מדעו להבדל לעמד לפני ה' לשרתו ולעבדו לדעה את ה', והלך ישר כמו שעשהו האלקים ופרק מעל צנארו על החשבונות הרבים אשר בקשו בני האדם - הרי זה נתקדש קדש קדשים, ויהיה ה' חלקו ונחלתו . . . ויזכה לו

(ג) וְהָיָה מִשְׁפַּט הַפְּהַנִּים מֵאֵת הָעַם מֵאֵת זַבְחֵי הַזֶּבֶחַ אִם־שׂוֹר אִם־שֶׁה וְנָתַן לַפְּהֵן הַזֶּרַע וְהַלְחָתִים וְהַתְּקֵבָה:

ג ודין יהי דחזי לכהניא מן עמא מן נכסי נכסתא אם תור אם אמר ויתן לכהניא דרועא ולועא וקבתא:

אומרים: 'זרוע תחת יד', שנגאמר (במדבר כה): "וַיִּקַּח רֶמַח בְּיָדוֹ". לְחֵיִם • תחת תפלה, שנגאמר (תהלים ק): "וַיַּעַמְד פִּינְחָס וַיִּפְלַל". וְהַתְּקֵבָה • תחת (במדבר כה): "הָאֵשָׁה אֶל־קַבְתָּה".

כ"י < מֵאֵת הָעַם • ולא מאת הפהנים. אִם־שׂוֹר אִם־שֶׁה • פָּרַט לַחֲיָה. הַזֶּרַע • מן הפרק של ארובה עד כף של יד, שקורין אשפלדוין. וְהַלְחָתִים • (חולין קלג) עם הלשון; דורשי רשימות היו

דעת זקנים מבעלי התוספות - עוז והדר

(ג) מֵאֵת זַבְחֵי הַזֶּבֶחַ. פירוש שוחטי השחיטה. ולא זבח קרבן ממש קאמר, שהרי זרוע לחיים וקובה נהגין בחולין אבל לא במוקדשין, כדמסיק במסכת חולין פרק הזרוע (קל):

ואשר ובנימין ואפרים ומנשה. בקרב אחיו, זו נחלת חמשה, ראובן שמעון יהודה יששכר וזבולון שהיו אחיו של לוי [מן האב] ומן האם, ואפילו הכי לא יקח נחלה עמיהם: תורה ג

יח (ב) וְנַחֲלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ. כתוב בספרי (פי סד) וְנַחֲלָה לֹא יִהְיֶה לוֹ זו נחלת [שאר] בקרב אחיו זו נחלת חמשה. פירש הרב בכור שור, זו [נחלת] שאר האחיו, דן ונפילי ג